

Otthontanulás

19.hét

Jó munkát kívánok a hétre!

Nyelvtan

Írd a füzetbe a tananyagot, majd tanuld meg!

A szavak hangalakja és jelentése

A világban hallható sok-sok **hang** közül csak azokat számítjuk **beszédhangnak**, amelyek a **szavak** felépítésében vesznek részt. A szavak hangalakja tulajdonképpen egy **jel**, amely azt **jelöli**, amit a szó **jelent**. A szavak **hangalakja** és jelentése közötti összefüggések:

Egyjelentésű szavak:	H — J	<i>tolttartó, ceruzahegyező</i>
Többjelentésű szavak:	$\begin{array}{c} J_1 \\ \swarrow \\ H \\ \searrow \\ J_3 \end{array}$	<i>szem, kérő</i>
Azonos alakú szavak:	$\begin{array}{c} J_1 \\ \swarrow \\ H \\ \searrow \\ J_3 \end{array}$	<i>fagy, hasad</i>
Hasonló hangzású szavak:	$\begin{array}{cc} H & \sim & H \\ & & \\ J & & J \end{array}$	<i>helység, helyiség</i>
Ellentétes jelentésű szavak:	$\begin{array}{cc} H & H \\ & \\ J & \longleftrightarrow J \end{array}$	<i>élet – halál, magas – alacsony</i>
Rokon értelmű szavak:	$\begin{array}{cc} H & H \\ & \\ J & = J \end{array}$	<i>kukorica, tengeri, törökbúza</i>
Hangutánzó szavak:	H → J	<i>csivitel, csivog</i>
Hangulatfestő szavak:	H ----> J	<i>bámészkodik, őgyeleg, lomha</i>

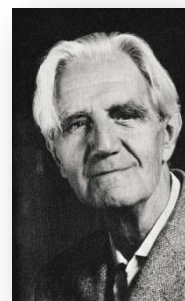
Irodalom

Írd a füzetbe az új tananyagot, majd tanuld meg!

Iskola, szenvedély, abszurdítások

Ottlik Géza

(1912 - Budapest,
1990 - Budapest)

*„A világhoz nem alkalmazkodni kell, hanem csinálni.
Nem újrateremteni azt, ami már megvan benne, hanem hozzáadni
mindig.”*
(Ottlik Géza)

Kossuth- és József Attila-díjas magyar író, műfordító, a magyar intellektuális próza kiváló mestere.

Régi nemesi-polgári családban, édesapjának második házasságából.

Apja halála után a család anyagi helyzete miatt **katonai pályára** szánta.

Kőszegi katonai alreáliskolába, majd a budapesti főreálgimnáziumba járt.

Legfontosabb munkája: *Iskola a határon* (1959)

A regény témája a katonai alreáliskolában a külvilágtól elszakított 10 és 14 év közötti diákok élete, személyiségük – a sorozatos kegyetlenkedéseknek köszönhető– átalakulása.

Cím:

Több síkon értelmezhető: tárgyiassággal és jelképesen is

- Az **élet** iskolájában, a **felnőtté válás** „határán”
- Iskola: a **kőszegi katonai alreálgimnázium**, amely a trianoni békeszerződés után közvetlenül az **országhatár** közelébe került

Nevelődési regény:

- 1923. szeptemberében újonc 7 másodikos (**11 éves**) növendék kerül katonai kollégiumba – otthon védelméből kerülnek ki, önmagukra számíthatnak – egyéni helytállás, alávetettség, **kiszolgáltatottság** a katonai növendék jellemzője

- **Nevelődési regény:** kiszakadva a gyermeki világból, a **VALÓSÁGOS életbe** kerülnek – ez a változás mássá teheti/teszi őket, **változások** mennek végbe: nevelődések, deformálódások

Szerkezete:

-*Az elbeszélés nehézségei* – főcím

-A lényeg a **múlt** elbeszélésének lehetőségein van, hogy hogyan örökíthető meg

-Történetük kezdete: **1923**

-3 főszereplő: **Medve Gábor, Szeredy Dani** és az eseményeket fölidéző Bébé, azaz **Both Benedek**

-Medve a kéziratát, amely a katonaiskolai éveket dolgozza fel, Bébére bízta

-Medve és Bébé visszaemlékezései néhány ponton eltérnek

-Az iskolai évek felidézése **2 nézőpontból** történik: egy **rögzített** (Medve kézírata) szöveg és egy erre **reflektáló** (kétségbe vonó, megerősítő, kiegészítő) szöveg által (Bébé közbevetései)

-**Medve** az **E/3** személyű elbeszélő, **Bébé (E/1)** észrevétele: az emlékezet szelektív, s mindenkinél másként

-A regény középpontjában az első napok, majd hetek állnak, tehát a **kezdet időszaka**, az „ismerkedés”

-7 újonc csatlakozott a másodévesekhez: középpontban a kiskamaszok – kegyetlenkedés, igazságtalanság a civil életben is van

-Katonai szabályok, fegyelem – nevelődési eszköz

Az e heti munkádat március 26-ig várom.

